

Szentek és jómadarak

Giotto di Bondone (1267-1337)
Szent Ferenc prédikál
a madaraknak

Ki ne szeretett volna beszélgetni az állatokkal? Néhány kiválasztottnak sikerült még prédikálnia is, a madaraknak, sőt meg is hallgatták. Assisi Szent Ferenc szentté avatásának ünnepe a katolikus egyházban október 4-e. Nem véletlenül ünnepeljük ezen a napon az állatok világnapját. A Ferences rend (minoriták) alapítója a legendák szerint meghitt viszonyban állt a természettel. Vajon mit mondana a mai jómadaraknak? Nagy Lajos „Képtelen természetrajz”-

ában így ír a jómadarokról: „A gólya egy madár, két gólya két madár. Két gólya és három csirkefogó, az öt jómadár.”

Most, hogy ilyen szépen „átkötöttem” és az ünnep is elmúlt, már beszélhetünk arról, mivel etessük madarainkat (nem a gólyákat) a várhatóan (ugye?) zord télen. Mert nem csak szóval él az ember- a madár sem, bár Isten állítólag ellátta őket bőven élelemmel, és csak röpködniük kellene a nagy szabadságban, ahogy Assisi Szent Ferenc gondolta a XIII. században. Azóta sok minden történt a természettel (legalább a rajta tett erőszakot kezdjük beismerni). Előfordulhat, hogy sok hó esik majd, és nem találják az ég madarai a gyommagokat és egyéb táplálékforrásaikat. Még nem találkoztam olyan önzetlen és helyi alapítvánnyal, amely a madarak téli etetését tartaná céljának, ezért próbáljuk meg mi magunk. Sikerülni fog, bár a madarak nem adnak igazolást az adó-visszatérítéshez, talán meghálálják, mondjuk madárfüttyel, csiripeléssel, szépségükkel, vagy azzal, hogy életben maradnak. Egyetemista éveim kezdetén, amikor Valakibe épp szerelmes voltam, több verseskötetet olvastam, pl. Czilczer Olgától az „Elöttem madárfütty”, címűt - persze a kiadó a Magvető volt - talán kezdjük is a magokkal. Nem nehéz kitalálni, hogy nem a ragadozó madaraknak szánjuk a különböző magkeverékeket, melyekből sokféléket kínálnak az állateledel-kereskedők, de

magunk is összeállíthatunk ilyeneket - a búza mellett árpa, zab, köles, napraforgó, cirok, rozs, muhar, fénymag (kanáriköles), dió, kendermag és kukorica felhasználásával. Szóba jöhet még akár a főtt burgonya is. Száraz kenyeret inkább ne adjunk, még az adalékanyagmenteset se, mert a madarak is lehetnek mohók. A testhőmérséklet fenntartása nagy hidegben különösen sok energiát igényel, ilyenkor a felfüggesztett szalonna, faggyú jó szolgálatot tesz. Madárkalács (nem mákos, de diós lehet) készíthető felolvasztott marhafagyúba kevert magokból (Hahó! Megsütni nem kell!) Egyes madarak (pl. a vörösbecs) szeretik a gyümölcsöket, így az almát is. Kerttervezéskor gondolhatunk majdani madarainkra is a megfelelő növények kiválasztásával (tűztövis, madárberkenye, vadszőlő stb). Nálunk a falra futtatott vadszőlőben dorbézolnak a feketerigók, néha még az ablaknak is nekiszédülnek, de később majd a hóból (remélem) „kiviruló” tűztövist tépázzák. Lehet, hogy a leggyakoribb vendégek a verebek (mezei és házi) lesznek, de mint tudjuk, a veréb is madár, sőt védett, számuk egyre fogy a környezetszennyezés miatt. Jöhetnek még kékcinkék és a széncinkék. A barátcinege inkább csak ott fordul elő, ahol a közelben erdő van. És persze a napraforgómagokat eldugdosó csuszkát is láthatunk, esetleg zöldike, meggyvágó, fenyőpinty, erdei pinty, a tengelic és a csíz is az asztalhoz „ülhet”. Ritkább vendég a vörösbecs.

Csuszka

Fotó: Paweł Kuźniar

Madáretetőnek kitűnő lehet a kivájt lopótök is (persze erre időben kellett volna gondolni, ugye?). A túl nagy etetőterrel rendelkező madáretető nem biztos, hogy szerencsés, mert ürülékkel jelentős mértékben szennyeződhet. Figyeljünk a macskákra is! Érdemes időben elkezdni az etető építését, ha nem sikerül barkácsolni, talán még sikerül venni a szakboltokban.

Miután gondoskodtunk mindenről, téli fűtött szobánk ablakán keresztül elégedetten nézegethetjük majd gondtalanul csipegető és/vagy csivitelő madarainkat (ld. „Elöttem a madárfütty”), és akár beszélgethetünk is velük. (Azt hiszem, ezt hívhatjuk költőien-megszemélyesítésnek, Szent Ferencre gondolva). Figyelem! Ettől még nem leszünk szentek, talán, ha egy szerzetesrendet is alapítunk...

Dr. Czimmer Gyula

“JÓSZÍV” ÖNSEGÉLYEZŐ PÉNZTÁR

**Célja, hogy a RÉSZLETES
pénztár tagjai FELVILÁGOSÍTÁS ÉS
eltemetésükről még ÜGYINTÉZÉS:
életükben gondos- Anubisz Temetkezési
kodni tudjanak, Kft.
saját Mosonmagyaróvár,
elképzelésüknek Városcsúszkai tér 9.
megfelelően. Tel.: 96/211-277**